

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PROFESIJOS MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO NUOSTATŲ**

2007 m. balandžio 3 d. Nr. ISAK- 591
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853; 2004, Nr.103-3755) 56 straipsnio 19 punktu ir įgyvendindama Valstybinės pedagogų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo pertvarkos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 468 (Žin., 2006, Nr. 60-2139), priedo 2.2 punktą,

t v i r t i n u Profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo nuostatus (pridedama).

Švietimo ir mokslo ministrė

Roma Žakaitienė

PROFESIJOS MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo nuostatai (toliau vadinama – Nuostatai) reglamentuoja profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo tikslus ir uždavinius, formas, kvalifikacijos tobulinimą organizuojančių institucijų funkcijas, bendruosius reikalavimus kvalifikacijos tobulinimo programoms ir įgytų kompetencijų vertinimui bei finansavimą.

2. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

Akademinė valanda – 45 minučių laiko trukmė.

Edukacinė išvyka – išvyka, kurios metu vykdoma kvalifikacijos tobulinimo programa ir įgyjamos, plėtojamos kompetencijos.

Konferencija – teorinis diskusinis susirinkimas, pasitarimas, trunkantis ne mažiau kaip 6 akademinės valandas ir vykdomas pagal programą.

Konsultacija – specialisto, konsultanto ar lektoriaus patarimai, informacijos teikimas konsultuojamiesiems.

Kvalifikacija – žmogaus tinkamumo tam tikram darbui laipsnis, turėjimas reikiamų žinių, įgūdžių ir patirties. Kvalifikacijos turinį lemia turimų kompetencijų visuma.

Kvalifikacijos tobulinimas – neformalusis švietimas ir savišvieta, kuriais siekiama įgyti, plėtoti profesinei veiklai reikalingas kompetencijas.

Kvalifikacijos tobulinimo institucija – švietimo įstaiga ar kitas švietimo teikėjas, turintis teisę vykdyti profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimą.

Kvalifikacijos tobulinimo programa – kompetencijų plėtojimo planas ir jo realizavimo aprašas, kuriame nusakyti mokymo(si) tikslai, uždaviniai, formos, turinys, įgyvendinimo nuoseklumas, trukmė, numatyti mokymo(si) metodai ir priemonės, plėtojamos, įgyjamos kompetencijos ir jų vertinimas. Kvalifikacijos tobulinimo programa gali būti sudaryta iš vieno ar kelių modulių.

Kvalifikacijos tobulinimo renginys – veikla profesijos mokytojams pagal patvirtintą kvalifikacijos tobulinimo programą.

Kursai – Švietimo ir mokslo ministro nustatytas privalomas kvalifikacijos tobulinimo renginys.

Modulinis mokymas – mokymo procesas, susidedantis iš savarankiškų ir tarpusavyje suderintų mokymo elementų, apibrėžtų tikslais, turiniu, mokymo ir mokymosi būdais bei įvertinimu. Profesiniame mokyme skirtingos modulių kombinacijos sąlygoja skirtingų kvalifikacijų įgijimą.

Mokymo modulis – tam tikros kvalifikacijos įgijimo arba kvalifikacijos tobulinimo programos autonominė dalis, kuriai būdingi savarankiški tikslai, turinys, mokymo(si) metodai bei įvertinimas.

Profesijos mokytojas – mokytojas, vykdamas teorinį arba (ir) praktinį profesinį mokymą.

Seminaras – dėstytojo, lektoriaus vadovaujama interaktyvi dalyvių sąveika pagal kvalifikacijos tobulinimo programą.

Stažuotė – veikla, vykdoma pagal patvirtintą kvalifikacijos tobulinimo programą, kuria siekiama įgyti ar plėtoti praktinės veiklos kompetencijas, įgyti praktinės patirties.

Kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Kvalifikacijos tobulinimo tikslas – skatinti profesijos mokytojus plėtoti savo pedagogines, profesines, bendrakultūrines ir specialiąsias kompetencijas siekiant užtikrinti profesinio mokymo kokybę.

4. Kvalifikacijos tobulinimo uždaviniai:

4.1. tenkinti bendrakultūrines, profesines, bendrąsias ir specialiąsias kompetencijas plėtojančiose kvalifikacijos tobulinimo programose dalyvaujančių profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo poreikius ir teikti kokybiškas kvalifikacijos tobulinimo paslaugas;

4.2. skatinti, kad profesijos mokytojai kvalifikacijos tobulinimo renginiuose įgytas žinias ir gebėjimus aktyviai taikytų savo praktinėje veikloje, ir didinti jų atsakomybę už specialistų rengimo kokybę;

4.3. sudaryti galimybes pripažinti neformaliuoju būdu įgytą profesijos mokytojo kvalifikaciją;

4.4. sudaryti sąlygas profesijos mokytojams plėtoti turimas kompetencijas ir įgyti naujų, reikalingų jų profesinėje veikloje;

4.5. plėtoti profesinį bendradarbiavimą ir gerosios darbo patirties sklaidą;

4.6. racionaliai naudoti kvalifikacijai tobulinti skirtas lėšas.

III. KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO FORMOS IR ORGANIZAVIMAS

5. Kvalifikacijos tobulinimas vykdomas pagal neformaliojo švietimo kvalifikacijos tobulinimo programas ir savišvietos būdu.

6. Kvalifikacijos tobulinimo formos: kursai, seminaras, konferencija, stažuotė, edukacinė išvyka ir kt.

7. Kvalifikacijos tobulinimą organizuoja ir vykdo Švietimo ir mokslo ministerija, Mokytojų kompetencijos centras, Pedagogų profesinės raidos centras ir kitos Švietimo ir mokslo ministerijai pavaldžios institucijos, apskričių viršininkų ir savivaldybių administracijos, kvalifikacijos tobulinimo institucijos (švietimo centrai, tęstinių studijų institutai ir kt.) ir laisvieji mokytojai, turintys teisę organizuoti ir vykdyti kvalifikacijos tobulinimo programas.

8. Švietimo ir mokslo ministerija:

8.1. nustato prioritetines profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo kryptis;

8.2. numato ir skiria lėšų pavaldžioms kvalifikacijos tobulinimo institucijoms išlaikyti;

8.3. inicijuoja valstybinių kvalifikacijos tobulinimo programų vykdymą ir tam skiria tikslinių lėšų.

9. Mokytojų kompetencijos centras:

9.1. vykdo profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo kokybės stebėseną;

9.2. organizuoja ir koordinuoja kvalifikacijos tobulinimo institucijų ir kvalifikacijos tobulinimo programų akreditavimą;

9.3. skelbia informaciją apie akredituotas kvalifikacijos tobulinimo institucijas ir kvalifikacijos tobulinimo programas;

9.4. teikia metodinę pagalbą kvalifikacijos tobulinimo institucijoms bei programų rengėjams.

10. Pedagogų profesinės raidos centras:

10.1. rengia ir vykdo kvalifikacijos tobulinimo programas ir projektus, atliepiančius Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos strateginius veiklos planus ir švietimo įstaigų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikius;

10.2. rengia švietimo konsultantus ir tobulina jų kvalifikaciją;

10.3. koordinuoja mokytojų ir mokyklų metodinę veiklą, rengia metodines priemones, kaupia ir sklaidžia pedagogų parengtą metodinę medžiagą;

- 10.4. skleidžia informaciją apie švietimo politiką, metodines naujoves;
- 10.5. rengia lektorius, gebančius perteikti švietimo kaitos naujoves;
- 10.6. vykdo kitas kvalifikacijos tobulinimo institucijos funkcijas, numatytas šių Nuostatų 12 punkte.
11. Apskričių viršininkų ir savivaldybių administracijos:
- 11.1. numato ir skiria lėšų pavaldžioms kvalifikacijos tobulinimo institucijoms išlaikyti;
- 11.2. koordinuoja pavaldžių kvalifikacijos tobulinimo institucijų veiklą;
- 11.3. sudaro sąlygas pavaldžių įstaigų profesijos mokytojų kvalifikacijai tobulinti.
12. Kvalifikacijos tobulinimo institucijos:
- 12.1. tiria ir analizuoja profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo poreikius;
- 12.2. rengia kvalifikacijos tobulinimo programas ir organizuoja profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo renginius;
- 12.3. viešai skelbia informaciją apie vykdomas kvalifikacijos tobulinimo programas ir jų akreditavimą, organizuojamus kvalifikacijos tobulinimo renginius;
- 12.4. nustato kvalifikacijos tobulinimo programų rengimo, aprobavimo tvarką, renginių organizavimo (dalyvių registravimo, grupių komplektavimo, vykdymo, dokumentavimo) tvarką;
- 12.5. tiria kvalifikacijos tobulinimo programų ir renginių veiksmingumą, jų poveikį profesijos mokytojų darbo kokybei;
- 12.6. organizuoja metodinę veiklą, teikia metodinę pagalbą profesijos mokytojams ir skleidžia gerąją jų darbo patirtį taip, kaip numato institucijos nuostatai arba kiti teisės aktai;
- 12.7. organizuoja profesijos ir užsienio šalių mokytojų mainus jų kvalifikacijai tobulinti;
- 12.8. užtikrina organizuojamų renginių kokybę;
- 12.9. išduoda kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimus ir pažymas.
13. Profesinio mokymo institucijos:
- 13.1. nusistato profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo tvarką;
- 13.2. tiria profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo poreikius ir nustato prioritetus;
- 13.3. rengia ir įgyvendina kvalifikacijos tobulinimo planus;
- 13.4. teisės aktų nustatyta tvarka sudaro sąlygas profesijos mokytojams tobulinti kvalifikaciją;
- 13.5. bendradarbiauja su kvalifikacijos tobulinimo institucijomis, teikia joms siūlymų ir pageidavimų dėl kvalifikacijos tobulinimo organizavimo;
- 13.6. užtikrina mokinio krepšelio ir kitų lėšų, skirtų kvalifikacijai tobulinti, racionalų panaudojimą;
- 13.7. vykdo dalyvavimo kvalifikacijos tobulinimo renginiuose apskaitą;
- 13.8. analizuoja, kaip profesijos mokytojai kvalifikacijos tobulinimo metu įgytas kompetencijas pritaiko savo praktinei veiklai ir mokinių ugdymo kokybei gerinti.
14. Profesijos mokytojas:
- 14.1. renka kvalifikacijos tobulinimo formas, programas, laiką, derina savo kvalifikacijos tobulinimo poreikių tenkinimą su mokyklos tikslais, poreikiais, vadovų rekomendacijomis ir mokykloje sudarytais kvalifikacijos tobulinimo planais;
- 14.2. naudojami mokinio krepšelio, steigėjo teikiamomis galimybėmis kvalifikacijai tobulinti teisės aktų nustatyta tvarka;
- 14.3. gali teikti siūlymus Nuostatų 7 punkte išvardytoms institucijoms apie kvalifikacijos tobulinimo kryptis, tematiką, formas;
- 14.4. atsiskaito už kvalifikacijos tobulinimą pagal mokykloje nustatytą kvalifikacijos tobulinimo tvarką.

IV. BENDRIEJI REIKALAVIMAI PROFESIJOS MOKYTOJO KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PROGRAMOMS

15. Profesijos mokytojo kvalifikacijos tobulinimo programos yra skirtos įgyti ir plėtoti profesines, bendrakultūrinės, bendrąsias ir specialiąsias kompetencijas.

16. Kvalifikacijos tobulinimo programa turi turėti aprašą, kuriame nurodoma programos trukmė, paskirtis, įgyjamų kompetencijų sąrašas, mokymosi/studijų turinys ir planas (paskaitos ir pratybos, jų trukmė ir chronologinė tvarka), mokymui reikalingi materialieji ir metodiniai išteklių, reikalavimai lektorių kvalifikacijai ir praktinio darbo patirčiai, įgytų kompetencijų vertinimo užduotys ir jų atlikimo vertinimo kriterijai.

17. Kvalifikacijos tobulinimo programos gali būti sudarytos iš modulių. Modulis yra skirtas konkrečiai vienai ar kelioms kompetencijoms įgyti.

18. Kiekvienam moduliiui turi būti priskirta jo vertė (apimtis) visos programos atžvilgiu. Ši vertė išreiškiama mokymosi kreditais. Moduliiui priskirtų kreditų skaičius proporcingas sutartinei kompetencijos įgijimo (mokymosi) trukmei.

19. Kiekvienas kompetencijos įgijimo modulis turi turėti aprašą, kuriame nurodoma įgyjama kompetencija, modulio trukmė, moduliiui priskirti mokymosi kreditai, modulio turinys ir vykdymo planas (paskaitos ir pratybos, reikalingos kompetencijai įgyti; paskaitų ir pratybų trukmė bei chronologinė tvarka), kompetencijos vertinimo užduotys ir jų atlikimo vertinimo kriterijai.

V. KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMO BEI KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PAŽYMĖJIMŲ IR PAŽYMŲ IŠDAVIMAS

20. Kvalifikacijos tobulinimo programoje, mokymo modulyje numatytų kompetencijų įgijimą vertina lektorius arba institucijoje, vykdančioje kvalifikacijos tobulinimo programą, sudaryta komisija.

21. Įvertinus kompetencijas, gali būti išduodamas kompetencijų įvertinimo pažymėjimas. Įgijus visų profesijos mokytojo studijų programoje nustatytų kompetencijų įvertinimą teisės aktų nustatyta tvarka asmeniui gali būti pripažįstama profesijos mokytojo kvalifikacija.

22. Neformaliojo švietimo būdu asmens įgyta kompetencija gali būti pripažįstama kaip formaliojo švietimo programos ar kvalifikacijos dalis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta arba aukštosios mokyklos nusistatyta tvarka.

23. Savišvietos būdu asmens įgyta kompetencija Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos tvarka gali būti pripažįstama kaip formaliojo švietimo programos ar kvalifikacijos dalis.

24. Į kvalifikacijos tobulinimo(si) trukmę įskaičiuojamas kvalifikacijos tobulinimo(si) laikas, kurį profesijos mokytojai gali patvirtinti kvalifikacijos tobulinimo institucijų išduotais pažymėjimais ir pažymomis.

25. Kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimas išduodamas asmeniui, kuris įvykdo visą kvalifikacijos tobulinimo programą (arba vieno modulio mokymą). Pažymėjime turi būti nurodytas institucijos pavadinimas, institucijos akreditacijos numeris (jeigu institucija akredituota), pažymėjimo registracijos numeris, kvalifikacijos tobulinimo programos pavadinimas, akredituotos kvalifikacijos tobulinimo programos numeris (jeigu programa akredituota), kvalifikacijos tobulinimo forma, tema, data, trukmė akademinėmis valandomis, įgytos ar patobulintos kompetencijos. Pažymėjimas turi būti patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo institucijos vadovo parašu ir antspaudu. Jei dalyvis kvalifikacijos tobulinimo programą įvykdo ne visą, jam išduodama pažyma, kurioje nurodomas institucijos pavadinimas, registracijos numeris, kvalifikacijos tobulinimo forma, tema, data, atlikto darbo trukmė ir apimtis.

26. Asmens, vedusio užsiėmimus kvalifikacijos tobulinimo renginyje, pageidavimu išduodama pažyma. Pažymoje turi būti nurodyta ją išdavusi institucija, registracijos numeris, išdavimo data, temų pavadinimai, kokia veikla ir su kokiomis tikslinėmis grupėmis ji buvo vykdoma, vykdymo laikotarpis, trukmė valandomis. Pažyma turi būti pasirašyta ją išdavusios institucijos vadovo ir patvirtinta institucijos antspaudu.

VI. KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO FINANSAVIMAS

27. Profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimas gali būti finansuojamas:

27.1. iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšų;

27.2. juridinių ar fizinių asmenų, pačių kvalifikacijos tobulinimo renginių dalyvių lėšomis;

27.3. kitų šaltinių lėšomis.

28. Iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšų gali būti finansuojama ta profesijos mokytojų edukacinių išvykų sąmatos dalis, kuri skirta kvalifikacijos tobulinimo programai vykdyti.

29. Profesijos mokytojų kvalifikacijai tobulinti gali būti naudojamos mokinio krepšelio lėšos šioms kvalifikacijos tobulinimo išlaidoms padengti: lektorių darbo apmokėjimo, dalyvių apgyvendinimo, kelionės, registracijos mokesčio.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Vienos kvalifikacijos tobulinimo dienos trukmę atitinka kvalifikacijos tobulinimo renginių 6 akademinį valandų trukmė.

31. Dalyvavimas kvalifikacijos tobulinimo renginiuose užsienyje yra pripažįstamas pagal kvalifikacijos tobulinimo renginį organizavusios ar vykdžiusios institucijos išduotus pažymėjimus.
